

РЕШЕНИЕ
23.05.2019

с.Ямбулатово

КАРАР
№ 57 – 244

**Югары Ослан муниципаль районы Ямбулат авыл жирлеге территориясендә
жәмәгать зиратларының эшчәнлеге тәртибен һәм жирләү урыннарын карап тоту
Кагыйдәләрен раслау турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, «Жирләү һәм жирләү эше турында» Федераль закон, Россия Федерациясе баш дәүләт санитар табибының № 84 28.06.2011 ел карары белән расланган «Зиратларны, жирләү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыруга, урнаштыруга һәм карап тотуга гигиена таләпләре» СанПиН 2.2882-11 туры китереп,

**Югары Ослан муниципаль районы Ямбулат авыл жирлеге
карап чыгарды:**

1. Югары Ослан муниципаль районы Ямбулат авыл жирлеге территориясендә жәмәгать зиратларының эшчәнлеге тәртибен расларга(1нче кушымта).
2. Югары Ослан муниципаль районы Ямбулат авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен расларга(2 нче кушымта).
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында Ямбулат авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

**Совет Рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Ямбулат авыл жирлеге Башлыгы**

М.Н.Ахметзянов

Югары Ослан муниципаль районы
Ямбулат авыл җирлеге Советының
23.05.2019 кабул ителгән карарына
№ 1 кушымта

Югары Ослан муниципаль районы Ямбулат авыл җирлеге территориясендә жәмәгать зиратларының эшчәнлегенә тәртібе.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Жәмәгать зиратлары эшчәнлегенә әлегә тәртібе (алга таба – Тәртип) “Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрена 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән. “Җирләү һәм җирләү эше турында” 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә җирлек территориясендә һәр кешегә аның вафатыннан соң җирләү, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, җирлек территориясендә гражданнар өчен әлегә Кагыйдәләр нигезендә җир биләмәсе (жәсәдләр) өчен түләүсез җир кишәрлеге бирү гарантияләнгән.

1.2. Гражданнар үзләре Ямбулат авыл җирлеге Башкарма комитеты белдерүе белән җирләүне оештыра.

1.3. Ямбулат авыл җирлеге Башкарма комитеты зиратны карап тоту, төзекләндерү һәм төзекләндерү эшләрен башкара.

2. Җирләү тәртібе

2.1. Җирләү-кешенә жәсәден (жәсәдләрен) вафатыннан соң җирләү, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, санитария һәм башка таләпләргә каршы килми торган горәф-гадәтләргә туры китереп, йола гамәлләре.

2.2. Авыл җирлеге территориясендә үлгән (үлгән) мәетне күмү жәмәгать зиратларында башкарыла:

- Ямбулат авылы (православие дине)
- Казыльяры авылы (православие дине)

2.3. Үлгән (вафат булган) кешене күмү ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән паспорт яки шәхесен раслаучы башка документны күрсәтеп бирелгән үлү турындагы таныклык нигезендә башкарыла, ул җирләүне үз өстенә алган кеше тарафыннан башкарыла.

2.4. Жәмәгать зиратларында җирләү дин, хәрби, башка горәф-гадәтләргә һәм йолаларны исәпкә алып башкарылырга мөмкин. Жәмәгать зиратларында ялгыз, туган җир биләмәләре (зоналары) аерым җир кишәрлекләргә карала. Башка төр күмү каралмаган.

2.5. Жәмәгать зиратлары территорияләрендә үлгән кешене күмү өчен бушлай бирелә торган җир участогы күләме җирле үзидарә органы тарафыннан шул ук участкада үлгән ирнең яки якин туганының җирләрен җирләүне гарантияләү өчен билгеләнә.

2.6. Җирләү өчен бушлай бирелә торган җирләргә күләме:

Җир кишәрлекләргә күләме

Күмелү төре

Озынлыгы,

Киңлеге,

Майданы,

м

м

кв. м

Ялгыз күмүлөр	3,5	2,0	7,0
Туганнар каберлеклөрө	3,5	4,0	14,0
Урналар белән прах күмү өчен	0,8	1,1	0,88
Гаилә күмүе	3,5	8,0	28,0

Ялгыз күмелгән урыннар-жәмөгәт зиратлары территориясендә үлгән (вафат булган) кешенең мәетен күмгән вакытта ире, якиннары, туганнары (балалары, уллыкка алынган, уллыкка алучылар, туганнары, оныклары, бабайлары, әбиләре), башка туганнары, законлы вәкилләре яки үлгән (һәлак булган) мәетне күмәргә бурычлы башка затлар җирләү өчен түләүсез бирелә торган урыннар (алга таба-шулай ук үлгән (вафат булган) кешенең мәетен күмәргә бурычлы – җирләүне гамәлгә ашыру бурычын үз өстенә алган зат) туганлык яисә гаилә күмү, шулай ук шәхесләре эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән яки хатыны, якин туганнары, яисә законлы вәкиле булмаган яисә алар җирләүне гамәлгә ашыра алмаган гражданның турында билгеле булмау.

Туганнарны җирләү-мәрхүмне җирләү өчен жәмөгәт зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган җирләү урыннары, шул ук урында мәетнең хатыны яки якин туганы күмелүне гарантияләү өчен. Туган җирләү урыннары мәрхүмне җирләгәндә, ягъни Башкарма комитетка мөрәҗәгать иткән көнне туган җирләү урыны бирү турында гариза белән бирелә.

Гаилә (туганнар) күмелгән урыннар-өч һәм аннан күбрәк үлгән туганнарын күмү өчен. Гаилә (нәсел) җирләү урыннары мәрхүмне җирләгәндә дә бирелә.

2.7. Озын яктагы каберләр арасында ара 1 метрдан да ким булмаска тиеш, кыска як буенча — 0,5 метрдан да ким булмаска тиеш. Кабернең озынлыгы 2,0 м дан да ким булмаска тиеш, киңлеге — 1,0 м, тирәнлеге – 1,5 м дан да ким булмаска тиеш. Үлгән балаларны күмгән вакытта кабернең күләме кимәргә мөмкин.

3. Кабер өстендәге корылмаларны урнаштыру һәм аларны карап тоту

3.1. Зиратларда кабер өстендә корылмалар (каберлекләр) һәм чардуганнар урнаштыру бары тик бирелгән җирләү урыннары чикләрендә генә рөхсәт ителә. Билгеләнелә торган кабер өсте корылмалары һәм коймалар җирләү урыннары чикләре өчен чыгып торырга яки күршәләренекенә керергәт тиеш түгел. Кабер өсте корылмаларының биюклегә 2 метрдан, койма — 1 метрдан артмаска тиеш.

3.2. Кабер өсте корылмаларында (каберлекләр) язулар, чыннан да, бу урында күмелгән үлекләр турындагы белешмәләргә туры килергә тиеш.

3.3. Объектны билгеләнгән тәртиптә кешеләр сәламәтлегенә куркыныч тудыручы тузган дип тану очракларынан тыш, кабер өсте корылмаларын (каберлекләренә) һәм койманы куллану срогы чикләнми.

3.4. Чоку корылмалары төзелеш нормаларының һәм кагыйдәләренә тиешле таләпләрен үтәп билгеләнә.

3.5. Гражданның (оешмалар) тарафыннан билгеләнгән кабер өсте корылмалары (һәйкәлләр, чөчәк түтәлләре һ.б.) аларның милке булып тора.

3.6. Авыл җирлегә Башкарма комитеты билгеләнгән кабер өсте корылмалары өчен матди жаваплылык тотмый.

3.7. Кабер өсте корылмасы, күмү өчен карау һәм күмү турында мәгълүматлар булмаганда, соңгылары законда билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип танылырга мөмкин.

4. Зиратларның эш кагыйдәләре

4.1. Зиратлар көн саен ачык.

4.2. Зиратларда күмү көн саен 10.00 сәгатътән 18.00 сәгатъкә кадәр башкарыла.

4.3. Зират территориясендә килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

4.4. Зиратка килүчеләр хокуклы:

- әлеге тәртип таләпләренә туры китереп һәйкәлләрне урнаштыру;

- кабер участогында чәчәкләр утырту;

- гамәлдәге законнарда каралган башка хокуклар.

4.5. Зират территориясендә килүчеләргә тыела:

— авыл җирлеге Башкарма комитетына гражданлык хәле актларын теркәү органнары тарафыннан бирелгән үлем турында таныклыкны яисә медицина учреждениесе тарафыннан билгеләнгән рәвештәге документны күрсәтмичә күмүне үз белдекләп башкарырга;

- зиратлардагы һәйкәлләрне, җиһазларны бозарга, территорияне чүпләргә;

- яшел үсентеләрне ватарга, чәчәкләр өзәргә, венюклар җыярга;

- этләрне йөртү, йорт хайваннарын йөртү, кошлар тоту, җиләк-җимеш, гөмбә җыярга;

- грунт казу һәм төзелеш материаллары запасларын калдыру;

— бу урыннарда үз белдеге белән җирләү рөхсәт ителми. Мондый гамәлләр кылган затларга әйләнә-тирә мохиткә зыян китергән гамәлләр өчен гамәлдәге законнар чаралары кулланыла;

- зират территориясенә жәмәгать тәртибен һәм чисталыгын бозучы башка гамәлләр башкару.

4.6. Әлеге тәртипне бозган өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы.

Югары Ослан муниципаль районы
Ямбулат авыл җирлеге Советының
23.05.2019 кабул ителгән карарына
№ 2 кушымта

Югары Ослан муниципаль районы Ямбулат авыл җирлеге территориясендә күмү урыннарын карап тоту Кагыйдәләре

Җирләү урыннарын карап тотуның әлеге Кагыйдәләре (алга таба — Кагыйдәләр) "Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән. «Җирләү һәм җирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, авыл җирлегендә җирләү урыннарын тиешле тәртиптә тотуны тәмин итү, зиратларны карап тотуга санитар һәм экологик таләпләрне үтәү максатыннан чыгып эшләнә.

1. Җир кишәрлекләрен һәм зиратларны урнаштыруга таләпләр

1.1. Зират территориясе җирләү ысулына бәйсез рәвештә функциональ зоналарга бүленә:

- керу юлы;
- күмү урыны;
- зират периметры буенча саклагыч (яшел) зона.

1.2. Күмү зонасы зиратның төп, функциональ өлеше булып тора. Жәмәгать зиратларында ялгыз күмү, туганнарны күмү, гаилә күмүе һәм мемориаль корылмалар өчен жир кишәрлекләре, шулай ук шәхесләре билгеләнмәгән үлгән кешеләрне күмү өчен жир кишәрлекләре карала.

2. Күмү урыннарын жиһазлау һәм яшелләндерү

2.1. Жирләү урыннарын яшелләндерү һәм төзекләндерү гамәлдәге нормалар һәм кагыйдәләр белән башкарылырга тиеш.

2.2. Жирләү урыннарын төзү һәм төзекләндерү буенча барлык эшләр дә булган агачларның, куакларның һәм үсемлек грунтларының максимал сакланышы белән башкарылырга тиеш.

3. Жирләү урыннарын тоту

3.1. Авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын (зиратларны) тоту авыл жирлеге Башкарма комитетына йөкләнә.

3.2. Авыл жирлеге Башкарма комитеты тәэмин итәргә тиеш:

- жир кишәрлеген күмү өчен билгеләнгән норманы үтәү;
- инженерлык жиһазларын, коймаларны, юлларны, зиратларны төзек хәлдә карап тоту һәм аларны ремонтлау;
- зират территориясендә яшелләндерү, яшел үсентеләрне карау һәм аларны яңарту;
- зиратларны системалы жыештыру һәм чүпне вакытында чыгару;
- янгың куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәү;
- санитар нормаларны һәм кагыйдәләрне үтәү;
- чүп жыю өчен контейнер мәйданчыкларын төзекләндерү;

4. Жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен бозган өчен контроль һәм жаваплылык

4.1. Әлеге кагыйдәләрнең үтәлешен тикшереп торалар:

- Авыл жирлеге Башкарма комитеты;
- Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында каралган очракларда башка хезмәтләр.

4.2. Әлеге кагыйдәләрне бозуда, шулай ук кабердә (табут) булган әйберләрне һәм кабердә ритуаль атрибутларны урлауда гаепле затлар Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә жаваплылыкка тартыла.